

תמצית דו"ח תוצאות כמותיות - בוגרי יב' תשע"ו תוכניות סטארט ואסכולה

א. ההנחה והידיעה שכל אחד יכול להצליח בבית הספר, מהווה הנחת יסוד לתוכניות ושיטת הלמידה המואצת של יכולות. בחברה מסמיקה¹ כגון הישראלית, להשכלה ולתעודות הבגרות ישנה חשיבות לכניסה לאקדמיה, לרכישת תעסוקה, לסטאטוס עתידי, למוביליות חברתית, לדימויו של ביה"ס ולדימוי הקהילה והישוב. חשיבותן של ההשכלה וההסמכה גבוהות, ואף חיוניות בפריפריה, ולתלמידים מרקע חברתי כלכלי נמוך, בשל העדר אלטרנטיבת מוביליות. במטרה לסייע לבתי ספר בפריפריה לשפר הישגים ולהעלות את שיעורי הזכאים לבגרות, לצמצם נשירה סמויה וגלויה, ולהקנות לצוותי הלמידה רכיבי פעולה פדגוגיים ודידקטיים, יכולות, בתמיכה ופעילות משותפת עם משרד החינוך במחוזות, במטה, אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון, רשתות, אגפי חינוך בישובים ושותפים פילנטרופיים, מפעילה את הלמידה המואצת של יכולות המושתת על ההנחה והידיעה שכל אחד יכול להצליח בבית הספר, המהווה הנחת יסוד לכל תוכניותינו וביניהן: **תוכנית יכולות לבגרות ולמיניעת נשירה - סטארט.**

התוכנית מקבלת מידי שני"ל מכל ביה"ס, תלמידי כיתה ט', בעלי ההישגים הנמוכים ביותר בשכבה (קריטריון קבלה יחיד) (לא מאובחנים כח.מ.), המצויים בסיכון, שמרביתם בעלי לפחות 7 ציונים שליליים מתוקננים, ומצויים בנשירה סמויה. בתהליך תלת שנתי (מסיום ט', ועד יב'), מובנה ובלתי שגרתי, תלמידים אלה רוכשים מיומנויות למידה, התנהגות, תחושת השתייכות, אמונה ביכולת, רוכשים תעודת בגרות, ונשירתם הצפויה נמנעת. התוכנית מתוך כוונה לחזק את בית הספר הציבורי, מופעלת על ידי רכזים ומורים מבתי"ס המשתתפים (הכשרה ולווי פדגוגי ע"י צוות המנחים של יכולות) ובהנהגת מנהלי בתי"ס. במסגרת התוכנית התלמידים לומדים בשעות הפעילות של ביה"ס, אחה"צ, בשעות הערב ובחלק מחופשות ביה"ס, בכיתות ייעודיות בהם מופעלים עקרונות הלמידה המואצת, כשינוי מבני צומח ומסלול עיוני מואץ. במסגרת שיתוף הפעולה הזוכה לתמיכה ושיתוף פעולה מלא מצד המטה ובמחוזות, הכשרת הצוותים והלווי הפדגוגי, מתבצעים ע"י צוות המנחים של יכולות.

תוכנית יכולות - אסכולה - הינה תוכנית יכולות סטארט (לעיל) המופעלת כמיזם משותף של משרד החינוך - המינהל הפדגוגי, אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון, בשיתוף קרן רש"י ועמותת יכולות, ומטרתה להגדיל את שיתוף הפעולה עם המשרד. **תוכנית יכולות סטארט ויכולות אסכולה - זהות.**

ב. מחזור בוגרי יב' בתשע"ו בתוכניות סטארט ואסכולה כלל 613 תלמידים משתתפים, מ-11 ישובי פריפריה, ב-18 בתי ספר תיכוניים מקיפים במגזר היהודי (מ"מ וממ"ד), הבדואי בנגב והדרוזי, שמדרג הטיפול (שטראוס) הממוצע בהם הוא: 7.3.

ג. עיקר התוצאות הכמותיות, בוגרי התוכנית בתשע"ו:

ג.1. ההישגים הלימודיים של תלמידי התוכנית, בכיתה ט'², טרם ההצטרפות לתוכנית, (תשע"ג):

- ממוצע מס' ציונים שליליים מתוקננים לתלמיד - 7.2.
- ציון ממוצע מתוקן - 4.3.

ג.2. תוצאות בסיום התוכנית (סיום יב'), תשע"ו, ברמת התלמיד:

- 68.8% מתלמידי התוכנית שסיימו יב' בתשע"ו במסגרת התוכנית, רכשו תעודת בגרות (396 מתוך 576).
- 64.0% מהמתחילים ב"י, רכשו תעודת בגרות (370 מתוך 578).
- 100.0% מהזכאים, בעלי תעודה המאפשרת קבלה לאקדמיה³ (128 מתוך 396).
- 94.0% מהמתחילים והמצטרפים לתוכנית, סיימו יב' במסגרת התוכנית (576 מ-613).

ג.3. תוצאות ברמת בית ספר, תשע"ו:

- ב-5 מ-18 בתי הספר בתוכנית (27.8%), הזכאות הבית ספרי לבגרות עלתה למעל 90.0% (ממוצע 93.8%).
- בבית ספר אחד מתוך ה-18, שיעור הזכאות הבית ספרי לבגרות עלה ל-100% ושיעור זה יציב כבר 4 שנים ברציפות. בתשע"ו, 27.0% מכלל הזכאים לבגרות בבית ספר זה - ממשותפי סטארט.
- ב-18 בתי ספר, שיעור הזכאות לבגרות הבית ספרי בתשע"ו הוא: 76.2% (גבוה ב-10.0% משיעורו בישראל - 66.2%).
- 16.8% מכלל הזכאים לבגרות ב-18 בתי הספר, הינם בוגרי תוכנית יכולות סטארט ואסכולה.

ג.4. תוצאות ברמת הישוב, תשע"ו:

- 5.6% מכלל הזכאים לבגרות בעיר באר שבע - הינם בוגרי יכולות-סטארט ואסכולה.
- 6.0% מכלל הזכאים לבגרות בעיר בת-ים, הינם בוגרי יכולות-סטארט.
- 6.2% מכלל הזכאים לבגרות בעיר קרית שמונה, הינם בוגרי יכולות-סטארט.
- 6.4% מכלל הזכאים לבגרות בישוב מג'אר, הינם זכאים בוגרי יכולות-סטארט.
- 6.5% מכלל הזכאים לבגרות בישוב רהט, הינם זכאים בוגרי יכולות-סטארט ואסכולה.
- 7.0% מכלל הזכאים לבגרות בעיר כרמיאל, הינם בוגרי יכולות-אסכולה.
- 13.4% מכלל הזכאים לבגרות בישוב כסיפה, הינם זכאים בוגרי יכולות-סטארט.
- 13.7% מכלל הזכאים לבגרות בישוב תל שבע, הינם זכאים בוגרי יכולות-סטארט.
- 18.7% מכלל הזכאים לבגרות בישוב חורה, הינם זכאים בוגרי יכולות-סטארט.
- 26.6% מכלל הזכאים לבגרות בישוב בית ג'אן, הינם בוגרי יכולות-סטארט.
- 28.4% מכלל הזכאים לבגרות בישוב פקיעין, הינם בוגרי יכולות-סטארט.

ד. שותפים נוספים: משרד ראש הממשלה, אגפי החינוך בישובים המשתתפים, עמל, אורט, דרכא, ושותפים פילנטרופיים: ציק פוינט, קרן רוזנבלום, קרן גלנקור, קרן גולדברג ותורמים אנונימיים.

הערה: כל הנתונים והתוצאות לעיל וכן כל הנתונים, התוצאות והעבודים הסטטיסטיים בדו"ח, בתקציר ובתמצית הדו"ח, מבוססים על נתונים שהתקבלו מהנהלות בתי"ס המשתתפים כחלק מהתוכנית, ונבדקו ואושרו ע"י צוות בראשות פרופ' י. אופלטקה, ביה"ס לחינוך - אוניברסיטת ת"א.

¹ מעניקה הסמכה ותעודות המהווים תנאי כניסה לעיסוקים ולהמשך רכישת השכלה.
² הנתונים התקבלו מהנהלת ביה"ס ועיבוד הנתונים מבוסס עליהם. הישוב ממוצע הציונים, כנהוג במשרד החינוך, אגף א' לנוער בסיכון וכפי שנקבע ע"י אוניברסיטת בן גוריון (2008) ומאפשר תקנון והשוואת ציונים אחידה, של תלמידים הלומדים בהקבצות לימודיות מרובדות ובעלות רמות לימודיות שונות.
³ תעודת בגרות המאפשרת קבלה לאוניברסיטה - תעודה הכוללת את הציון עובר באנגלית ברמה של 4 יח"ל לפחות, ובמתמטיקה ברמה של 3 יח"ל לפחות.